

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
Sediul Centru

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
Office Centre

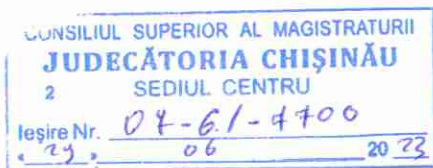
mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 162, Republica Moldova
Moldova

MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jcc@justice.md

mun. Chisinau, bd. Ștefan cel Mare, 162 aveni, Republic of

MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jcc@justice.md

Dosar nr. 2-20913/2021
(2-21132179-12-2-07092021)

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

MD-2004, mun. Chișinău, str. Alexandru
Lăpușneanu 28

În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Centru se află spre examinarea cauza civilă pornită la acțiunea înaintată de C.A. "General Asigurări" S.A. către Bivol Ion cu privire la încasarea sumei în ordine de regres.

Prin încheierea din data de 29 iunie 2023 a fost admisă cererea înaintată de avocatul Sergiu Beșliu, reprezentant al pîrîtilui Bivol Ion, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.29 lit.e) din Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule în raport cu prevederile art. 23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

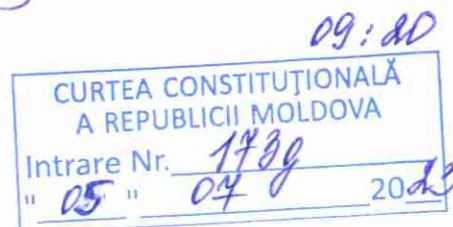
Astfel, alăturat la prezenta Vă remitem sesizarea privind excepția de neconstituționalitate împreună cu actele necesare soluționării acesteia.

Anexe: Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29.06.2023 (3 file);
Sesizare privind excepția de neconstituționalitate (9 file);
Cererea de chemare în judecată (3 file);
Referința la cererea de chemare în judecată (5 file).

Cu respect,

Judecător

Roman PASCARI

Dosar nr. 2-20913/2021
2-21132179-12-2-07092021

ÎNCHEIERE

29 iunie 2023

municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța de judecată compusă din:

Președintele ședinței, judecător

Roman Pascari

Grefier

Ionela Enache

a soluționat în sediul instanței, în ședință de judecată publică, în limba de stat, cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate. în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de C.A. "General Asigurări" S.A. către Bivol Ion cu privire la încasarea sumei în ordine de regres,-

A C O N S T A T A T :

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 03.09.2021 C.A. "General Asigurări" S.A. a depus o cerere de chemare în judecată către Bivol Ion cu privire la încasarea sumei în ordine de regres.
2. La data de 11.04.2023 prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a parvenit cererea depusă de avocatul Sergiu Beșliu, reprezentant al pîrîtului Bivol Ion, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.
3. În motivarea cererii a indicat că solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.29 lit.e) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006, care prevede că *asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci cînd utilizatorul autovehiculului nu dispune de certificat de revizie tehnică la momentul producerii accidentului.*
4. *În ședință, avocatul Sergiu Beșliu, reprezentant al pîrîtului Bivol Ion, a susținut cererea formulată solicitînd admiterea integrală a acesteia după cum a fost formulată. Suplimentar a menționat că sunt întrunite condițiile pentru admiterea cererii, iar instanța nu are dreptul să se expună asupra temeiniciei acesteia. De asemenea menționează că, soluționarea excepției de neconstituționalitate este necesară pentru examinarea cauzei.*
5. *În ședință, dl Popa Tudor, reprezentant al reclamantei C.A. "General Asigurări" S.A., a obiectat în privința admiterii cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a solicitat respingerea acesteia, ca fiind neîntemeiată. A menționat că, de fapt, prin cererea privind excepția de neconstituționalitate, partea pîrîtă pretinde interpretarea normei dacă era necesar să fie raportul valabil sau nevalabil. Deci, problema ridicată este de interpretare a normei și nu de verificarea constituționalității acesteia.*
6. *În ședința de judecată, pîrîtul Bivol Ion, fiind legal citat pentru locul, ora și data examinării cauzei, nu s-a prezentat.*

Aprecierea instanței de judecată :

7. Audiind reprezentanții părților, studiind materialele dosarului și înscrisurile anexate, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate invocată de avocatul Sergiu Beșliu în interesele pîrîtului Bivol Ion, din următoarele considerente.
8. În corespundere cu art.12¹ alin.(1) Cod de procedură civilă în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.
9. Conform art.12¹ alin.(2) Cod de procedură civilă, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții.
 - a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
 - b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
 - c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
 - d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.
10. Instanța de judecată reține că la pct.72 din Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova este menționat că pornind de la faptul că norma sesizată prin intermediul instituției excepției de neconstituționalitate este supusă controlului de constituționalitate aplicativ la un caz concret dedus instanței de judecată, procedura rezolvării excepției de neconstituționalitate constituie un control concret de constituționalitate.
11. Pct.74-75 din Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 menționează, că procedura de soluționare a excepției de neconstituționalitate presupune parcurgerea a două etape distincte: etapa judiciară, premergătoare, ce constă în invocarea excepției de neconstituționalitate în cadrul unui proces aflat pe rolul unei instanțe judecătorești și pronunțarea judecătorului asupra acestui incident procedural, finalizată eventual cu sesizarea Curții Constituționale.
12. Curtea a reținut că la prima etapă, rolul determinant aparține judecătorului ordinar, care, în cele din urmă, dispune ridicarea excepției de neconstituționalitate. Acesta poate fi numit „primul judecător constituțional”, care în procesul de aplicare a legii sesizează aspectele de neconstituționalitate.
13. Curtea a mai specificat la pct.82 din Hotărîre că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din

- oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.
14. Suplimentar instanța de judecată reține că potrivit prevederilor art. 24 din legea RM nr. 317 alin. (1) – (4) din legea RM nr. 317 din 13.12.94 cu privire la Curtea Constituțională, Curtea exercită jurisdicția la sesizarea făcută de subiecții stabiliți de prezenta lege, în condițiile Codului Jurisdicției Constituționale. Sesizarea trebuie să fie motivată și să corespundă cerințelor prevăzute în Codul Jurisdicției Constituționale. Sesizarea este semnată de șeful organului în al cărui nume este făcută. Modelul sesizării și modul depunerii ei sînt prevăzute de Codul Jurisdicției Constituționale.
 15. Instanța de judecată reiterează, că rolul judecătorului ordinar este de a verifica întrunirea condițiilor stabilite de curte la pct.82 din Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 nr. 2 din 09.02.2016. Verificarea respectivă este posibilă în condițiile în care semnatarul respectă condițiile impuse pentru depunerea sesizării.
 16. Astfel, în vederea neadmiterii încălcării dreptului pîrîtului la un proces echitabil, instanța consideră necesar de a admite cererea formulată de avocatul Sergiu Beșliu, reprezentant al pîrîtului Bivol Ion, și ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.29 lit.e) din Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule în raport cu prevederile art. 23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.
 17. În asemenea circumstanțe, instanța de judecată apreciază că la caz sunt întrunite condițiile stabilite la art.12¹ alin.(2) Cod de procedură civilă și indicată la pct.82 alin.(3) din Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016.
 18. Pentru aceste motive, instanța de judecată apreciază ca fiind întemeiată și pasibilă de a fi admisă cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Sergiu Beșliu, reprezentant al pîrîtului Bivol Ion.
 19. În conformitate cu prevederile art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție, pct.82 din Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016, art.art.12¹, 269 – 270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

DISPUNE :

Se admite cererea avocatului Sergiu Beșliu, reprezentant al pîrîtului Bivol Ion, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a art.29 lit.e) din Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule în raport cu prevederile art. 23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

Se remite Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatului Sergiu Beșliu, în interesele pîrîtului Bivol Ion, pentru soluționare.

Încheierea separat nu este susceptibilă de atac.

**Președintele ședinței,
Judecător**

Roman PASCARI

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

**al art. 29 lit. f) a Legii 414 din 22.12.2006 privind asigurarea obligatorie de
răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule**

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană fizică****1. Nume Bivol****2. Prenume Ion****4. Reprezentant Avocat Beșliu Sergiu****în baza Mandatului****A.2. Instanța de judecată****1. Judecătoria Chișinău, sediul Centru****2. Judecător Roman Pascari****4. mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 162****5. email: jcc@justice.md**

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun²

La originea cauzei este adresarea în instanța de judecată a CA „General Asigurări” SA, precum că la 22 august 2020, ora 10:05, în mun. Chișinău, str. Mihail Kogălniceanu, pîrîtul Bivol Ion, conducînd autovehiculul Toyota Land Cruiser, a încălcat prevederile RCR producînd un accident rutier în urma căruia a fost deteriorat automobilul Hyndai Tucson.

Autovehiculul Toyota Land Cruiser a fost asigurat RCA la reclamanta SA „General Asigurări” -fapt ce sa confirmat prin contractul de asigurare RCAI-005976307 din 14.07.2020.

La data de 26.08.2020 a fost întocmit Procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 1431-20-RCA prin care au fost stabilite deteriorările existente la automobilul persoanei pîgubite în baza căruia „Pacific Motors” SRL a emis factura nr. 0000000556 din 15.09.2020 pentru reparația automobilului Hyndai Tucson, în mărime de 14 886,00 lei.

Ulterior, pîrîtul Bivol Ion a prezentat la sediul Companiei Raportul de revizie tehnică eliberat la 22.08.2020 (în aceeași zi), din care motiv reclamantul consideră că pîrîtul nu avea revizia tehnică la momentul producerii accidentului.

Ca temei de regres reclamantul invocă: Art. 1856 alin. (1) Cod civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum și eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului față de terțul căruia îi revine obligația să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Art. 2024 alin. (1) Cod civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

De asemenea, reclamantul invocă faptul că are dreptul de a înainta acțiune în regres față de persoana răspunzătoare de producerea pagubelor și în temeiul art. 29 lit.f) al Legii 414 din 22.12.2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule: **f) utilizatorul vehiculului nu dispune de certificat de revizie tehnică la momentul producerii accidentului.**

Astfel, prin cererea de chemare în judecată se solicită încasarea din contul lui Bivol Ion în beneficiul CA „General Asigurări” SA în ordine de regres a sumei de 14 886,00 lei cu titlu de despăubire de asigurare.

C. Obiectul sesizării³

Obiect al sesizării constituie sintagma: **„utilizatorul vehiculului nu dispune de certificat de revizie tehnică la momentul producerii accidentului”**, din art. 29 lit.f) al Legii 414 din 22.12.2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule.

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecății instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 1

Statul Republica Moldova

„(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.”

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngădi accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.”

Prevederile relevante Legii 414 din 22.12.2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule:

Articolul 29. Acțiunea de regres

Asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci cînd:

a) accidentul a fost produs cu intenție;

b) în momentul producerii accidentului, autovehiculul era condus în stare de ebrietate sau sub influența stupefiantelor sau utilizatorul autovehiculului nu a fost supus, în cazurile prevăzute de legislație și din motive imputabile acestuia, cu excepția cazului prevăzut la art. 18¹ alin. (7), testării alcoolscopice ori, după caz, examinării medicale, în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii acesteia și/sau recoltării probelor biologice în cadrul acestei examinări medicale;

c) persoana răspunzătoare de producerea accidentului conducea autovehiculul fără permis de conducere, cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere, sau în decursul termenului de aplicare a măsurii de siguranță privind ridicarea provizorie a permisului de conducere;

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

d) persoana răspunzătoare de producerea accidentului nu este inclusă în contractul de asigurare încheiat între proprietarul sau utilizatorul autovehiculului și asiguratorul de răspundere civilă auto, cu excepția situației prevăzute la art.8 alin.(2) lit.b);

e) contrar prevederilor legale care reglementează circulația rutieră pe drumurile naționale și cele locale, persoana răspunzătoare de producerea accidentului a părăsit locul lui;

f) utilizatorul autovehiculului nu dispune de certificat de revizie tehnică la momentul producerii accidentului;

g) accidentul a avut loc din vina autorului unei infracțiuni, care încearcă să fugă de urmărire;

h) asiguratul sau utilizatorul autovehiculului nu respectă prevederile art. 18 alin. (1) lit. c), e) și f), pentru cheltuielile suplimentare aferente neîndeplinirii prevederilor menționate.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Art. 23 alin. (2) din Constituție:

Cu referire la incidența prevederilor art. 23 alin. (2) din Constituție, vemim să facem apel la rațiunile Curții expuse în Hotărîrea nr. 10 din 16 martie 2017, privind excepția de neconstituționalitate al art. 80 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014. Astfel, Curtea Constituțională a accentuat că, *„exigența calității legii este conturată prin prisma principiului securității juridice în componența condițiilor de previzibilitate și claritate. Curtea reiterează că pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie formulată cu suficientă precizie, astfel încît să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În acest sens, Curtea reține că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. Astfel, pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure. Curtea reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente sine qua non ale constituționalității unei norme, în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.”*

Astfel, considerăm că urmează să fie supus controlului constituționalității prevederile art. 29 lit. f) a Legii 414 din 22.12.2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, în coraport cu prevederile art. 23 din Constituția RM.

În acest sens, considerăm că pîrîtul, la momentul producerii accidentului, dispunea de **certificat de revizie tehnica**, fapt confirmat de reclamant prin prezentarea informației din Sistemul Informational de Stat. Conform acestei informații, revizia tehnica a autovehiculului a fost petrecuta pe data de 09.08.2019, cu eliberarea ecusonului și a raportului de inspecție tehnica periodica a vehiculului.

Chiar dacă reclamantul, sustine ca raportul de rivizie tehnica nu era valabil la momentul petrecerii accidentului, tin sa mentionez faptul ca: a) termenul de valabilitate al ecusonului și raportului de expertiza este stabilit conform lunii perforate pe ecuson (care în cazul nostru era luna *august*); b) Legea 414 nu prevede în mod expres detinerea unui raport de revizie tehnica *valabil*.

Potrivit Art. 19 din Anexa 3 la Hotărîrea Guvernului nr. 1047 din 08.11.1999 *“Reguli de inspecție tehnica periodica a autovehiculelor și remorcilor acestora”*, este expres prevazut ca *“ [...] la eliberare, pe ecuson se perforează luna care stabilește termenul de valabilitate al ecusonului și Raportului de inspecție tehnică periodică a vehiculului. Avînd*

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

in vedere ca acest act normativ este unicul document de specialitate care reglementeaza procedura de executare a testarii tehnice si completare a rezultatelor acestora, putem deduce ca valabilitatea raportului de expertiza tehnica este determinat de luna perforata pe ecuson, si nicidecum de data eliberarii raportului de expertiza. Astfel, legislatorul a fost destul de explicit si a determinat valabilitatea rezultatelor inspectiei tehnice, ca fiind raportata la luni si nu la zile. Prin urmare raportul de revizie tehnica eliberat la data de 09.08.2019 era valabil pina la sfirsitul lunii august 2020.

Totodata, este foarte important de a mentiona faptul ca Legea 414, nu expune in mod expres ca utilizatorul autovehiculului trebuie sa dețină certificat de revizie tehnica *valabil*, or sintagma „*valabil*” lipsește cu desăvîrșire din textul legii respective, or in cazul respectiv o interpretare extensivă a legii in defavoarea persoanei care a produs prejudiciul este absolut inacceptabil.

De asemenea, conform art. 3 alin. (1) lit. a) și e) al Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, la elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii: a) constituționalitatea și d) oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și **predictibilitatea normelor juridice.**

In acest sens, considerăm ca legislatorul la reglementarea acestui tip de relații sociale nu a reglementat intr-un mod clar, **predictibil** și fără echivoc, ca persoana care deține un certificat de revizie tehnica este pasibil de acțiune in regres a asiguratorului. Astfel, nu este vina persoanei care a comis prejudiciul ca lit. f) al art.29 din Legea 414 nu stabilește clar și predictibil precum ca persoana trebuie sa poseze un certificat de revizie tehnica „valabil”.

Mai mult ca atit, la momentul producerii accidentului, autovehiculul de model Toyota Land Cruiser, era asigurat, perioada de asigurare 19.07.2020-18.07.2021, nr. poliței de asigurare RCAI-005976307 din 14.07.2020, la compania CA „General Asigurări” SA.

De asemenea, ținem sa menționăm faptul ca la data de 22.08.2020, automobilul de Model Toyota Land Cruiser intr-adevăr a fost supus reviziei tehnice, și i s-a eliberat ecuson și Certificat de revizie tehnica nou in conformitate cu *Hotărîrea Guvernului nr. 1047 din 08.11.1999 cu privire la reorganizarea Sistemului informațional automatizat de căutare "Automobilul" in Registrul de stat al transporturilor și introducerea testării a autovehiculelor și remorcilor acestora*, iar careva neconcordanțe cu normele prescise nu au fost depistate de expert, prin ce se dovedește faptul ca automobilul era intr-o stare tehnica bună, inclusiv și la momentul producerii accidentului, or dacă se depistau careva probleme tehnice, expertul nu avea sa elibereze ecusonul cu certificatul de revizie tehnica, astfel alegațiile/insinuările reclamantului precum ca automobilul la momentul producerii accidentului nu era in stare tehnica bună, sunt neîntemeiate, si nu afectează nicidecum funcționalitatea și starea tehnica a automobilului la momentul producerii accidentului.

Mai mult ca atit, considerăm ca voința legiuitorului expusă la art. 29 lit. f) al Legii privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, referitor la deținerea certificatului de revizie tehnica, este ca automobilul la momentul producerii unui accident sa fie in stare funcțională buna, astfel incit accidentul sa nu fi fost produs din cauza starii defectuase ale automobilului, ori o astfel de stare defectuoasa a facut imposibila evitarea accidentului. Trebuie sa recunoastem ca nu intodeauna

existenta unui certificat de revizie tehnica garanteaza acest lucru. Mai mult decat atat, aceasta sintagma a Legii privind asigurarea obligatorie de raspundere civila pentru pagubele produse de autovehicule, expusa in Art. 29 lit. f) si interpretata eronat de catre companiile de asigurari, este utilizata cu rea credinta de companiile de asigurari, pentru a incasa in regres compensatiile achitate tertilor in baza politei de asigurare detinute de subiectul asigurat. Daca e sa judecam in exclusivitate conform vointei legiuitorului la adoptarea legii, precum si aplicarea acesteia in litera si spiritul ei, companiile de asigurari ar fi indreptatite la regres doar in cazul in care la momentul producerii accidentului automobilul asigurat era in stare tehnica defectuasa iar acest fapt a dus la producerea accidentului ori a facut imposibila evitarea lui.

Prin urmare, raportind la circumstantele spetei care se afla la examinare in fata instantei de judecata de prim nivel, starea buna de functionarea automobilului Toyota Land Cruiser este probata prin obtinerea certificatului de revizie tehnica nou dupa 2 ore de la producerea accidentului, or aceasta norma este interpretata *ad literam* de catre reclamant, insa scopul atat a instantei de judecata, cit si Inaltei Curti la examinarea unei cauze este aplicarea normelor si prin prisma spiritului legii, precum si stabilirea scopului si sensului acestei legi.

Astfel, pentru ca legea sa fie aplicata atat in litera, cat si in spiritul ei, aceasta trebuie formulata prin folosirea unor notiuni, termeni si expresii al caror sens si continut sa fie **clar si precis** cunoscut de catre cei care sunt obligati sa o respecte (contribuabili, organe fiscale, de justitie, asiguratori, etc.).

De asemenea, fiecare lege ar trebui conceputa, formulata si elaborata astfel incat sa asigure o interpretare si o aplicare „*in litera legii*”, din care sa rezulte (pentru cei care sunt obligati sa o aplice) **clar, precis** si la modul imperativ ce a vrut sa dispuna legiuitorul prin aceasta.

Or, la „*spiritul*” legii trebuie sa se apeleze numai atunci cand cel care aplica legea intalneste o prevedere (din legea respectiva) care nu este reglementata de litera ei, adica numai in cazul **prevederilor legale insuficient reglementate, neclare, confuze, susceptibile de interpretari diferite, chiar contradictorii**, precum este si in cazul nostru.

In acest, sens, conchidem ca orice prevedere legala trebui sa fie astfel formulata incat sa asigure interpretarea si aplicarea ei atat „*in litera legii*”, cat si „*in spiritul legii*”. Numai in aceste conditii se ajunge ca in spețe (situatii) identice, sa asigure o „solutie unica”, adica o interpretare si o aplicare *unitara* a legii.

Conform paragrafului 79-80 din hotararea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. b) și lit. g) din Constituție, controlul concret de neconstituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea a menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Curtea Constituțională prin hotărârea nr 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție a hotărât că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legii ce urmează a

fi aplicată la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată la cererea părților sau din oficiu să sesizeze Curtea Constituțională.

Este de menționat că, până în prezent nu există o hotărâre a Curții Constituționale având ca obiect examinarea constituționalității dispozițiilor art. 29 litera f) din Legea 414 din 22.12.2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule.

Astfel, condițiile de formă pentru sesizarea Curții Constituționale în cauză sunt întrunite, din aceste motive, în temeiul arti. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție și conform hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova,

Solicităm:

1. Admitere prezentei sesizări.
2. Verificarea constituționalității art. 29 lit. f) a Legii 414 din 22.12.2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, în coraport cu prevederile art. 23 alin. (2) din Constituția RM.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

1. Cererea de chemare în judecată;
2. Referința depusă la cererea de chemare în judecată.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Prin prezenta, declar pe propria onoare că cele reflectate în sesizare sunt date veridice,
fapt pentru care semnez

Sergiu BEȘLIU

Avocat

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.